

Fitxes tècniques

Visita al Monestir de Sant Joan de les Abadesses
Adreçat a cicle superior de primària i ESO

1- DESCRIPCIÓ

El Monestir de Sant Joan de les Abadesses és un dels exemples més importants d'arquitectura i d'art que tenim al nostre país. Començat sota les directrius marcades pel romànic, continuat amb les tècniques constructives i decoratives del gòtic, se'ns presenta com a síntesi evolutiva de la manera de fer i d'entendre els edificis monàstics a l'edat mitjana i moderna.

La visita al monestir i el Museu ens proporcionarà una visió complerta d'un complex arquitectònic entès com un organisme viu que ens mostra els testimonis i el llegat de la seva història, integrat dins la vida social, cultural i religiosa de Sant Joan, element clau en la història de Catalunya.

UD 1. LLEGIM L'EDIFICI! *Adreçat a cicle superior de primària i ESO*

L'activitat permet descobrir les característiques arquitectòniques dels diferents espais del Monestir de Sant Joan de les Abadesses i la funció dels mateixos. Això ens porta a descobrir com s'organitzava la vida a la comunitat i l'ús que feia de cada espai. Donat la seva peculiaritat i alt valor, farem especial èmfasi en l'església monàstica.

UD 2. ELS ESCULTORS MEDIEVALS *Adreçat a cicle superior de primària i ESO*

Activitat per descobrir les característiques dels extraordinaris retaules gòtics del Monestir de Sant Joan de les Abadesses, que permeten introduir-nos en un taller d'escultors medieval i en la seva jerarquia organitzativa.

UD 3. QUI ÉS QUI *Adreçat a cicle superior de primària i ESO*

Activitat on ens endinsarem en l'escultura romànica i descobrirem els elements que apunten al gòtic, treballant els conceptes formals, iconogràfics i simbòlics del Davallament de la creu de Sant Joan de les Abadesses, obra cabdal del romànic català, única "in situ", així com el significat de la devoció al Santíssim Misteri.

UD 4. PARLEM D'ESTILS *Adreçat a cicle superior de primària i ESO*

L'activitat proposa, tot seguint la història del Monestir, un petit viatge pels principals estils presents en el Monestir de Sant Joan: el romànic, el gòtic, el renaixentista i el barroc. Aquesta

varietat d'estils ens explica que els edificis són vius i es van adaptant a les modes, als gustos artístics, a les necessitats i a les noves devocions. L'alumne sabrà identificar-ne els trets característics i alhora ubicar-los en el seu context històric.

UD 5. ELS FRONTRALS D'ALTAR *Adreçat a cicle superior de primària i ESO*

L'activitat ens introdueix a la col·lecció de frontals d'altar i altres objectes litúrgics conservats al Museu i utilitzats en les celebracions religioses, per la importància de l'altar amb tot el seu aixovar per a la celebració litúrgica; això explica l'extraordinària producció artística que ha generat el Monestir. Tindrem l'oportunitat de veure la quantitat important d'indumentària religiosa que guarda del Monestir.

UD 6. CONSAGRACIÓ DE L'ESGLÉSIA (lectura de documents antics) *Adreçat a ESO*

Els documents escrits ens donen informació per poder reconstruir la Història. A partir de l'acta de consagració de l'actual església del Monestir l'any 1150, serem capaços de descobrir el context històric, tant civil com eclesiàstic, i descobrir la importància del Monestir de Sant Joan de les Abadesses en el context social, econòmic i religiós de la Catalunya del segle XII.

2- OBJECTIUS

- 1.** Conèixer, a partir del conjunt monumental del monestir de Sant Joan de les Abadesses, els principals moments històrics que l'han configurat.
- 2.** Contextualitzar el monestir de Sant Joan de les Abadesses en el panorama polític i social de la Catalunya medieval.
- 3.** Conèixer les diferents comunitats religioses que van viure al Monestir de Sant Joan.
- 4.** Identificar les principals característiques dels estils gòtic, romànic i barroc i introduir el vocabulari específic propi de cada un d'ells.

3- COMPETÈNCIES BÀSIQUES

Competències específiques per conviure i habitar el món

Competència comunicativa lingüística i audiovisual

- Estructurar correctament les observacions, aportacions, dubtes i aprenentatges incorporats.
- Respectar les opinions i accions dels altres membres del grup participant.

Competència artística i cultural

- Valorar el patrimoni cultural com un bé que cal preservar i estudiar.
- Valorar la bellesa i fomentar-ne gaudi a través de l'observació del conjunt monumental del Monestir.
- Descobrir la integració de les arts en un mateix conjunt patrimonial.

Competència en el coneixement i la interacció amb el món físic

- Desenvolupar les capacitats per situar el Monestir dins el mapa polític, religiós, social i cultural català i europeu.
- Situat-se al Monestir, identificar els diferents espais, i conèixer la funcionalitat que originalment tingueren.
- Conèixer i visualitzar les creences religioses a través del patrimoni històric i artístic.

Competència social i ciutadana

- Analitzar i valorar els canvis històrics rellevants del Monestir.

Competència d'aprendre per aprendre

- Desenvolupar l'eina de l'observació per l'anàlisi i la comprensió de forma autònoma i d'iniciativa personal.
- Seguiment de les explicacions i qüestions plantejades pel professor.
- Seguiment de les activitats plantejades en les fitxes de treball.

4- CONTINGUTS CURRICULARS

Llengua

- Articular oralment un treball de construcció del coneixement en l'àmbit social i interaccionar verbalment amb els companys i el mestre de l'escola.
- Adquirir un llenguatge específic en relació amb l'arquitectura i l'art medieval per la elaboració de conceptes a partir de la verbalització d'observacions i síntesis.

Coneixement del medi social i cultural

- Aproximar-se a la història del Monestir de Sant Joan de les Abadesses, coneixent l'evolució del complex arquitectònic del monestir al llarg del temps, així com les causes i conseqüències d'aquests canvis.
- Conèixer el sistema de vida als monestirs medievals i apreciar la transcendència de la vida monacal en l'Edat Mitjana.

Educació visual i plàstica

- Conèixer algunes de les tècniques artístiques emprades al Monestir de Sant Joan de les Abadesses.
- Conèixer els trets principals de l'arquitectura romànica i l'arquitectura gòtica a través de l'articulació dels diferents espais.
- Analitzar la funció pedagògica i devocional de l'art a l'edat mitjana per entendre la relació existent entre societat i producció artística a l'edat mitjana.

Tecnologia

- Conèixer les tècniques de construcció emprades en el Monestir Sant Joan de les Abadesses i entendre la relació existent entre societat i producció artística a l'edat mitjana.
- Observació i anàlisi de materials multimèdia sobre el Monestir a través de l'audiovisual de la història del Monestir.